

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ΄ ΤΟΥ ΔΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)

1) ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (απόσπασμα)
Αγίου Νικολάου Βελμίροβιτς, Επισκόπου Αχρίδος

ΚΑΙ

2) Γνωρίζοντας και ερμηνεύοντας τη θεία Λειτουργία...
Σήμερα: Οι πρώτες λειτουργίες

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. ΚΑΙ ΦΑΧ: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

✠ Ἰωάννου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ
ἐπὶ τῇ μνεΐα τῆς α' καὶ β' εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς αὐτοῦ (452μ.Χ.)

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ

Ἀγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Ἐπισκόπου Ἀχρίδος

(19^{ος}-20^{ος} αἰώνας, 1880 Σερβία - 1956 Ι. Μ. Ἀγίου Τύχωνος Η.Π.Α. Ονομάστηκε Χρυσόστομος τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας)

(ἀπόσπασμα)

Ἦνας ἄνθρωπος βάδιζε στο δάσος. Ἦθελε να διαλέξει ένα καλό δέντρο, ἀπ' όπου θα ἐβγαζε δοκάρια για τη σκεπή του σπιτιού του. Εἶδε δύο δέντρα, το ένα δίπλα στο ἄλλο. Το ένα ἦταν ἴσιο, λείο και ψηλό, ἀλλά το εσωτερικό του ἦταν σάπιο. Το ἄλλο εἶχε ἀνώμαλη ἐπιφάνεια κι ο κορμός του ἐδειχνε ἀσχημος. Το εσωτερικό του ὅμως ἦταν γερό. Ο ἄνθρωπος ἀναστέναξε και εἶπε: «Σε τι μπορεῖ να μου χρησιμέψει το ψηλό και ἴσιο αὐτό δέντρο, ἀφοῦ το μέσα του εἶναι σάπιο κι ἀκατάλληλο για δοκάρια; Το ἄλλο μοιάζει ἀνόμαλο, ἀσχημο, ἀλλά τουλάχιστο το μέσα του εἶναι γερό. Ἐτσι, ἀν καταβάλω λίγο μεγαλύτερη προσπάθεια, μπορώ να το διαμορφώσω και να το χρησιμοποιήσω για δοκάρια στο σπίτι μου». Και χωρίς να το σκεφτεῖ περισσότερο, διάλεξε το δέντρο ἐκεῖνο.

Ἦο ἴδιο θα κάνει κι ο Θεός, για να ξεχωρίσει δυο ἀνθρώπους, που βρίσκονται μέσα στο ναό Του. Δε θα διαλέξει ἐκείνον, που φαίνεται ἐπιφανειακά δίκαιος, ἀλλά τον ἄλλον, ἐκείνον, που η καρδιά του εἶναι γεμάτη με την ἀληθινή δικαιοσύνη του Θεοῦ.

Ἦυο ἄνθρωποι, δυο ἀμαρτωλοί, ἀνέβηκαν στο ἱερό για να προσευχηθοῦν. Ο ἕνας ἦταν Φαρισαῖος και ο ἄλλος τελώνης. Ο Φαρισαῖος στάθηκε μπροστά ἀκριβώς ἀπό το ἱερό. Η υπερηφάνειά του κι η σιγουριά του πως ἦταν δίκαιος, ἦταν τέτοια, ὡστε δεν ἀπαίτησε την πρώτη θέση μόνο ἀπό τους ἀνθρώπους, ἀλλά κι ἀπό το Θεό. Τι ἐλεγε; «Ο Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ἄσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων». Στην πραγματικότητα δεν ευχαριστεῖ το Θεό, ἐπειδὴ ἀναγνωρίζει, ὅτι σ' Ἐκείνον οφείλεται το ὅτι δεν εἶναι σαν τους ἄλλους ἀνθρώπους. Σε καμιά περίπτωση δε

Κυριακὴ ἸΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιη' 10 - 14)

Ήπιεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσέξασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήχητο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἔστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

θα πει, πως δεν είναι ἄρπαγας, ἄδικος, μοιχός ἢ τελώνης, επειδὴ ὁ Θεός τον προφύλαξε. Είναι αυτός που είναι, επειδὴ ὁ ἴδιος αποτιμᾷ ἔτσι τον εαυτό του, δηλ. ἓναν ἄξιο ἄνθρωπο με ἐξαιρετικὸ χαρακτήρα, που δεν ἔχει το ταίρι του σ' ολόκληρο τον κόσμο. Αυτός ὁ ἐξαιρετικὸς χαρακτήρας κάνει θυσίες, για να διατηρηθεῖ στο υψηλό αυτό ἐπίπεδο. Αυτό θέλει να πει, ὅταν κομπάζει, πως νηστεύει δυο φορές την εβδομάδα και δίνει το δέκατο ἀπ' ὅλα ὅσα κερδίζει.

Πόσο εὐκόλο τρόπο διάλεξε για να σωθεῖ ὁ Φαρισαῖος! Εὐκολότερο κι ἀπὸ τον πιο εὐκόλο τρόπο, που οδηγεῖ στην καταστροφή! Ἀπ' ὅλες τις ἐντολές που ἔδωσε ὁ Θεός στους ἀνθρώπους, μέσω του Μωσῆ, αὐτός διάλεξε τις δυο ευκολότερες. Στην πραγματικότητα ὅμως δεν τηρεῖ καμιά. Ὁ Θεός δεν ἔδωσε τις δυο αὐτές ἐντολές, επειδὴ ὁ ἴδιος εἶχε ἀνάγκη να νηστεύουν και να δίνουν το δέκατο της περιουσίας τους οἱ ἄνθρωποι. Αυτό είναι το μόνο που δε χρειάζεται ὁ Θεός. Δεν ἔδωσε τις ἐντολές αὐτές στους ἀνθρώπους σαν αυτοσκοπό, ἀλλά - ὅπως και τις ἄλλες ἐντολές - για να καρποφορήσουν στην ταπείνωση, στην ὑπακοή στο Θεό, στην ἀγάπη για Εκείνον και για τον ἄνθρωπο.

Με λίγα λόγια, τις ἐντολές ὁ Θεός τις ἔδωσε για να διεγείρουν, να μαλακώσουν και να φωτίσουν τις καρδιές των ἀνθρώπων. Ὁ Φαρισαῖος τηρούσε τις ἐντολές χωρίς σκοπό. Νήστευε και ἔδινε το δέκατο της περιουσίας του, ἀλλά μισούσε τους ἄλλους, τους περιφρονούσε, στάθηκε με ἀλαζονεία μπροστά στο Θεό. Παρέμεινε ἓνα ἀκαρπο δέντρο.

Κυριακὴ ἸΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Ήτε ο Κύριος αυτή την παραβολή: «Δύο άνθρωποι ανέβηκαν στον ναό για να προσευχηθούν. Ο ένας ήταν Φαρισαίος κι ο άλλος τελώνης. Ο Φαρισαίος στάθηκε επιδεικτικά κι έκανε την εξής προσευχή σχετικά με τον εαυτό του: “Θεέ μου, σ’ ευχαριστώ που εγώ δεν είμαι σαν τους άλλους ανθρώπους άρπαγας, άδικος, μοιχός, ή και σαν αυτόν εδώ τον τελώνη. Εγώ νηστεύω δύο φορές την εβδομάδα και δίνω στον ναό το δέκατο απ’ όλα τα εισοδήματά μου”. Ο τελώνης, αντίθετα, στεκόταν πολύ πίσω και δεν τολμούσε ούτε τα μάτια του να σηκώσει στον ουρανό. Χτυπούσε το στήθος του και έλεγε: “Θεέ μου, σπλαχνίσου με τον αμαρτωλό”. Σας βεβαιώνω πως αυτός έφυγε για το σπίτι του αθώος και συμφιλωμένος με τον Θεό, ενώ ο άλλος όχι· γιατί όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, κι όποιος τον ταπεινώνει θα υψωθεί».

(ΕΚΑΟΓΔΙΟΝ)

Θ τελώνης έστεκε μακριά από το θυσιαστήριο και δεν ήθελε ούτε τα μάτια του να σηκώσει προς τον ουρανό, αλλά χτυπούσε το στήθος του κι έλεγε: «Ο Θεός, *ιλάσθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ*». Θεέ μου, *σπλαχνίσου* κι *ελέησέ με τον αμαρτωλό*. Αυτά έλεγε. Δεν απαριθμούσε ούτε τα καλά του έργα ούτε τα κακά. Ο Θεός τα γνωρίζει όλα. Κι ο Θεός δεν επιθυμεί την απαρίθμηση των αμαρτιών, αλλά την ταπείνωση και τη μετάνοια για όλ’ αυτά. «Ο Θεός, *ιλάσθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ*». Τα λόγια αυτά τα λένε όλα. Θεέ μου, Εσύ είσαι ο γιατρός κι εγώ ο άρρωστος. Μόνο Εσύ μπορείς να με θεραπεύσεις. Μόνο Εσύ μπορείς να με βοηθήσεις. Τίποτ’ άλλο δεν μπορεί να με βοηθήσει. Ούτε η νηστεία μου, ούτε το δέκατο της περιουσίας μου που δίνω ούτε όλα τα καλά μου έργα. Μόνο το έλεός Σου μπορεί να γειάνει τις πληγές μου.

Πώς απαντάει ο Κύριος σ’ αυτήν την προσευχή; «Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος». Ο άνθρωπος, που ομολογεί με ταπείνωση τις αμαρτίες του, γυρίζει στο σπίτι του δικαιωμένος, όχι ο άδικος και αλαζόνας. Ο Θεός δεν απαιτεί άλλη ταπείνωση από μας, παρά μόνο την αίσθηση και την ομολογία της αμαρτωλότητάς μας. Λέει ο άγιος Μακάριος ο Αιγύπτιος: «Ο ταπεινός άνθρωπος δεν πέφτει ποτέ. Πού μπορεί να πέσει, αφού βρίσκεται πιο χαμηλά απ’ όλους; Η ματαιότητα είναι μεγάλη αισχύνη, ενώ η ταπείνωση μεγάλο ύψος, τιμή και αξία».

Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, από την Ομιλία στην Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου, ‘Καιρός Μετανοίας’ Ομιλίες Β’

Κυριακή ΙΣΤ’ του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ...

«Αναγκαῖον μαθεῖν τὸ θαῦμα τῶν μυστηρίων τί ποτὲ ἐστὶ, καὶ διατὶ ἐδόθη καὶ τίς ἡ ὠφέλεια τοῦ πράγματος» (Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος)

ΣΗΜΕΡΑ: ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Τον τέταρτο αἰώνα γράφτηκαν οι πρώτες λειτουργίες. Οι σπουδαιότερες είναι: α) Η λειτουργία του αδελφοθέου Ιακώβου, β) Η λειτουργία του αποστόλου Μάρκου, γ) Η λειτουργία του μ. Βασιλείου, δ) Η λειτουργία του ιερού Χρυσοστόμου, ε) Η λειτουργία του αγίου Κλήμεντος. Οι τρεις χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα.

Η λειτουργία του αγίου Ιακώβου στα κεντρικά της σημεία είναι αποστολικής προελεύσεως. Η σημερινή της όμως μορφή είναι του τετάρτου αιώνας με ορισμένες μεταγενέστερες προσθήκες. Η απλότητα στο λεξιλόγιο, τα αναγνώσματα της Π. Διαθήκης, οι αιτήσεις που αναφέρονται στους διωγμούς των χριστιανών, βεβαιώνουν την παλαιότητά της. Ύμνοι μεταγενέστεροι του τετάρτου αιώνας είναι ο Μονογενής Υἱός, το Τρισάγιο, ο χερουβικός ύμνος. Διαμορφώθηκε στα Ιεροσόλυμα.

Η λειτουργία του Αποστόλου Μάρκου είναι η αρχαία λειτουργία της εκκλησίας της Αλεξανδρείας και της Αιγύπτου. Διατηρήθηκε στην Αίγυπτο μέχρι το 13^ο αιώνα.

Η λειτουργία του μεγάλου Βασιλείου πρέπει να γράφτηκε από το μέγα Βασίλειο, όταν αυτός ήταν πρεσβύτερος. Δια του αγίου Γρηγορίου του θεολόγου μεταφέρθηκε στην Κων/πολη. Και από εκεί έγινε γνωστή στην Αλεξάνδρεια.

Η λειτουργία του αγίου Κλήμεντος βρίσκεται στο έργο Διαταγαί τῶν Ἁγίων Αποστόλων διὰ Κλήμεντος. Γράφτηκε τον 4^ο αιώνα στη Συρία. Δε χρησιμοποιήθηκε ποτέ.

(από την εισαγωγή του βιβλίου 'Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - Σχόλια του Ιερομονάχου Γρηγορίου', εκδ. Περιοδικό «Σύναξη», Αθήνα 1982)

☒ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε. Φ. Α. ☒

Η Ενοριακή Φιλόπρωχος Αδελφότητα διοργανώνει Απογευματινή Προσκυνηματική Εκδρομή στη Γυναικεία Ι. Μονή του Αγίου Νικολάου του Νέου στον Ψηφιάνη Βοιωτίας, τη Δευτέρα 11 Μαρτίου 2013. Ώρα αναχώρησης 3:00μ.μ. από τον Άγιο Νικόλαο. Τιμή εισιτηρίου 20 €.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ ΦΑΧ:

22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)